

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

privind respingerea cererii de recuzare

în cauza de contencios administrativ

Victoria Sanduța împotriva Consiliului Superior al Magistraturii
(contestarea actului administrativ individual)

*(Dosarul nr. 3d-52/24
NR. PIGD 2-24083516-01-3d-29072024)*

Lipsa temeiurilor de recuzare a judecătorilor, invocarea neîntemeiată a prevederilor art. 50 din Codul administrativ.

11 noiembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în ședință publică cererea depusă de Victoria Sanduța cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție Oxana Parfeni de la examinarea cauzei,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Munteanu

Gheorghe Staratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 29 iulie 2024, Victoria Sanduța a depus o acțiune împotriva Consiliului Superior al Magistraturii solicitând:

- anularea actului administrativ individual defavorabil emis de Consiliul Superior al Magistraturii la 1 iulie 2024, și anume, hotărârea prin care s-a respins cererea judecătorului Victoria Sanduța privind înaintarea propunerii repetate Președintelui Republicii Moldova de numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă și s-a propus eliberarea din funcția de judecător al Judecătoriei Chișinău în temeiul art. 25 alin. (1) lit. k) din Legea cu privire la statutul judecătorului, în vigoare până la 26 august 2022;
- obligarea Consiliului Superior al Magistraturii de a emite actul administrativ individual favorabil privind propunerea repetată Președintelui Republicii Moldova a judecătorului Victoria Sanduța pentru numirea în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

2. În ședința de judecată din 7 noiembrie 2025, reclamanta Victoria Sanduța a înaintata cerere de recuzare judecătorului Oxana Parfeni de la examinarea cauzei intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Victoria Sanduța împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea Hotărârii CSM nr.373/24 din 1 iulie 2024 și obligarea Consiliului Superior al Magistraturii de a emite actul administrativ individual favorabil.

3. În cererea de recuzare reclamanta a indicat că, din 1 ianuarie 2019 până la 10 mai 2023, judecătoarele Victoria Sanduța și Oxana Parfeni au fost colege de serviciu, activând în același sediu, participând atât la ședințe de lucru comune, cât și la întruniri informale sau festive între colegii din același sediu. Pe parcursul acestei perioade, judecătoarele Sanduța și Parfeni, au avut inclusiv discuții private, care ar putea într-un fel sau altul crea o prejudecată sau o opinie preconcepută a judecătoarei Parfeni față de cazul dedus judecării prezente. Orice opinie personală a judecătorului față de calitățile unei părți din proces, fie ele pozitive sau negative, duc la lipsa de imparțialitate la judecarea obiectivă a cazului și prin urmare la ilegalitatea oricărei hotărâri adoptate pe caz.

4. De asemenea notează vulnerabilitatea profesională și financiară față de pârât, menționând că, imediat după Adunarea Generală a Judecătorilor din 28 aprilie 2023, atunci când s-au produs alegeri viciate în CSM, iar CSM în hotărârea contestată s-a referit și la poziția judecătorei de la acea adunare, în data de 2 mai 2023, printre primele hotărâri de urgență pe care le-a luat noul CSM, a fost adoptarea unei hotărâri, prin derogare de la legea organică, a cărui beneficiar direct a fost și doamna judecător Parfeni, prin care ultima a fost transferată temporar, pe o durată de 6 luni, de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru la Curtea Supremă de Justiție, cu următoarele cu următoarele efecte directe și imediate: creștere semnificativă a salariului; promovare în carieră; dependență totală de CSM pentru prelungirea sau revocarea transferului.

5. Relevă că, această situație creează o relație de subordonare administrativă și financiară între doamna judecător și pârâtul CSM, ridicând suspiciuni rezonabile cu privire la imparțialitatea sa în soluționarea unui litigiu în care acest organ este parte. Mai mult, transferul temporar al doamnei Parfeni la Curtea Supremă de Justiție prin Hotărârea CSM, într-un context sensibil instituțional, creează un cadru de suspiciune rezonabilă privind independența și imparțialitatea sa în soluționarea cauzelor în care sunt implicate persoane critice față de reforma justiției sau de activitatea CSM.

6. Subliniază că, această dependență este incompatibilă cu principiul inamovibilității judecătorilor, garantat de Constituție și standardele CEDO, dar și afectează aparența de imparțialitate prevăzută de art. 6 CEDO și constituie un temei clar de recuzare în baza art. 50 alin. (2) lit. d) Cod administrativ.

7. Mai mult, invocă suspiciuni de lipsă de imparțialitate rezultată din legături cu factorii politici implicați în cauza dedusă judecătii.

8. Menționează că, o probă importantă care urmează să fie dezbătută în cadrul prezentei cauze administrative se referă la refuzul președintei Republicii Moldova, de a numi judecătorea Sanduța, refuz care a fost susținut de CSM, în mod ilegal, după cum consideră reclamanta, în contextul unui proces de judecată controversat, perceput în societate ca fiind unul puternic politizat și anume datorită influenței președintei Republicii Moldova, iar judecătorul desemnat să judece acest caz, într-un termen foarte scurt și în circumstanțe puternic discutabile, a fost doamna judecător Oxana Parfeni, care a fost surprinsă de mass-media la evenimentul politic de investire în funcție a președintei Maia Sandu, din data de 24 decembrie 2024, iar aparențele de părtinire devin cu atât mai pregnante.

9. În concluzie învederează, conflictul de interese cu subsemnata, reclamanta Victoria Sanduța, dependența directă profesională și financiară față de pârâtul din dosar, suspiciunile de lipsă de imparțialitate rezultată din legături cu factorii politici implicați în cauza dedusă judecătii.

10. Cererea de recuzare a judecătorului fiind întemeiate pe dispozițiile art. 50 și art. 202 din Codul administrativ.

POZIȚIA PĂRȚILOR ÎN ȘEDINȚA PUBLICĂ

11. Reclamanta a susținut integral argumentele expuse în cererea de recuzare și a solicitat admiterea acesteia.

12. Reprezentantul pârâtului nu s-a prezentat în ședința publică de examinare a cererii de recuzare, fiind înștiințat în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Art. 202 alin. (1) din Codul administrativ prevede următoarele:

„Judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art.49 și 50.”

14. Art. 49 din Codul administrativ prevede următoarele:

„Într-o procedură administrativă, pentru o autoritate publică nu au dreptul să acționeze persoanele care:

- a) înseși au statut de participant la procedura administrativă;
- b) sânt membri de familie ai unui participant;
- c) în virtutea legii sau în baza procurii/împuternicirii în baza semnăturii electronice, reprezintă în general sau în această procedură administrativă un participant;
- d) sânt membri de familie ai reprezentantului unui participant în această procedură administrativă;
- e) desfășoară activitate remunerată la un participant al procedurii administrative sau activează la el în calitate de membru al consiliului de conducere, al consiliului de supraveghere sau al unui alt organ de acest gen. Această prevedere nu se aplică persoanelor angajate la o instituție de drept public participantă la procedura administrativă;
- f) în chestiunea respectivă au întocmit o expertiză sau au acționat în mod similar în afara calității lor funcționale/de serviciu.

Persoana care, prin activitate sau decizie, poate avea nemijlocit avantaje sau dezavantaje este asimilată participantului. Această prevedere nu se aplică dacă avantajul sau dezavantajul se bazează doar pe faptul că cineva face parte dintr-un grup de populație sau grup profesional ale cărui interese comune sânt atinse de chestiunea în cauză.

Membru de familie în sensul alin.(1) lit. b) și d) sânt:

- a) logodnicul/logodnica;
- b) soțul/soția;
- c) ruda sau afinul pe linie dreaptă sau colaterală până la gradul IV inclusiv;
- d) persoanele care printr-un raport de îngrijire creat pe o durată mai îndelungată sânt legate unele de altele ca părinții cu copilul (părinți educatori și copil îngrijit).

Persoanele indicate la alin.(3) se consideră membri de familie și atunci când căsătoria pe care se întemeia relația sau comunitatea domestică nu mai există dacă persoanele sânt legate în continuare între ele ca soț și soție sau ca părinți și copil.”

15. Art. 50 din Codul administrativ prevede următoarele:

„Pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției.

Motivul indicat la alin.(1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică:

a) întreține relații personale strânse cu un participant la procedura administrativă ori cu reprezentantul legal sau împuternicit al acestuia;

b) și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau într-un alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură;

c) și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor până la încheierea procedurii;

d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.”

16. Art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție:

„În cazul în care buna funcționare a Curții Supreme de Justiție este grav afectată din cauza numărului de posturi vacante, Consiliul Superior al Magistraturii poate transfera, cu titlu temporar, prin derogare de la prevederile Legii nr.544/1995 cu privire la statutul judecătorului, din instanțele de nivel inferior judecători care corespund criteriilor legale de ocupare a funcției de judecător al Curții Supreme de Justiție. Transferul temporar va fi încetat la ocuparea a cel puțin 11 dintre posturile de judecător al Curții Supreme de Justiție, iar judecătorii temporar transferați revin în funcțiile deținute înaintea transferului. Pe perioada transferului, judecătorii transferați primesc salariul judecătorului Curții Supreme de Justiție, raportat la vechimea în muncă respectivă.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

17. Recuzarea unui judecător este o măsură excepțională, ce presupune existența unor motive obiective și rezonabile care pot pune la îndoială imparțialitatea acestuia. În acest sens, art. 50 din Codul administrativ prevede că este suficientă nu doar lipsa imparțialității efective, ci și aparența acesteia, în măsura în care creează, în percepția unei persoane rezonabile și bine informate, o suspiciune legitimă asupra neutralității judecătorului. Totodată, jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului statuează că imparțialitatea trebuie analizată atât dintr-o perspectivă subiectivă (intenția judecătorului), cât și obiectivă (aparențele create de context).

18. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, reclamanta Victoria Sanduța în cererea de recuzare a judecătorului Oxana Parfeni a invocat existența unui conflict de interese, dependența directă profesională și financiară față de pârât, precum și suspiciunile de lipsă de imparțialitate rezultată din legături cu factorii politici implicați în cauza dedusă judecătii.

19. În ceea ce privește primul motiv existența unui conflict de interese și anume că în perioada 1 ianuarie 2019 până la 10 mai 2023, judecătoarele Victoria Sanduța și Oxana Parfeni au fost colege de serviciu, activând în același sediu, participând atât la ședințe de lucru comune, cât și la întruniri informale sau festive între colegii din același sediu. Pe parcursul acestei perioade, judecătoarele Sanduța și Parfeni, au avut inclusiv discuții private, care ar putea într-un fel sau altul crea o prejudecată sau o opinie preconcepută a judecătoarei Parfeni față de cazul dedus judecării prezente, instanța menționează că, acest fapt, nu reprezintă un conflict de interese sau împrejurare care afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea judecătorului în luarea deciziei ori îndeplinirea cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcției.

20. Totodată, Completul reține că, reclamantul nu a indicat nici argument plauzibil că discuțiile private avute cu judecătorul Oxana Parfeni depășesc cadrul unor dezbateri profesionale și colegiale, discuții sunt în măsură să releve o relație personală ostilă între cei doi și că au fost depășite limitele unei interacțiuni politicoase sau eticii profesionale.

21. Completul de judecată notează că relațiile de colegialitate nu pot constitui prin ele însele temei de recuzare, în lipsa unei conduite sistemice ostile sau a unui conflict personal concret, cu efect direct asupra imparțialității.

22. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentul invocat nu indică la existența unor prejudecăți sau idei preconcepute a magistratului recuzat, susceptibile de a afecta imparțialitatea subiectivă a acestuia, în sensul definit de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

23. Referitor la susținerile privind dependența profesională și financiară, completul reține că transferul temporar al judecătorului la Curtea Supremă de Justiție s-a realizat în baza unui temei legal expres, prevăzut de Lege nr.65/2023, fără ca acest fapt să creeze un raport de subordonare ori un interes personal în soluționarea cauzei. În lipsa unor probe obiective privind influența pârâtului asupra judecătorului, aceste afirmații sunt apreciate ca speculative.

24. Succesiv, Completul de judecată nu poate accepta ca fiind viabile argumentele reclamantei, care consideră că prezența judecătorului Oxana Parfeni la ceremonia de depunere a jurământului și investire în funcție a Președintelui Republicii Moldova, Maia Sandu, ar constitui suspiciuni de lipsă de imparțialitate rezultată din legături cu factori politici implicați în cazul dedus judecării. Or, ceremonia de investire în funcție a Președintelui Republicii Moldova este un act de stat și un eveniment oficial, solemn, prevăzut atât de Constituția Republicii Moldova, cât și de Codul electoral, nefiind un eveniment politic.

25. Ceremonia solemnă de depunere a jurământului și investirea în funcție Președintelui Republicii Moldova reprezintă o etapă instituțională obligatorie în exercitarea funcției supreme în stat, conform prevederilor constituționale. La astfel

de ceremonii sunt prezenți, în mod obișnuit, reprezentanți ai tuturor puterilor statului, inclusiv ai autorității judecătorești, ceea ce nu poate fi interpretat ca un act de susținere politică.

26. Judecătoarea recuzată, Oxana Parfeni, a participat la acest eveniment în calitate oficială, ca reprezentant al Curții Supreme de Justiție, care este instanța judecătorească supremă în Republica Moldova, dar nu în nume personal sau ca exponent al unei opțiuni politice.

27. În concluzie, Completul de judecată statuează că cererea de recuzare formulată de reclamanta Victoria Sanduța este lipsită de temei juridic și probator. Nu s-au demonstrat conflictul de interese precum și nu s-a identificat existența unui interes personal sau profesional în soluționarea cauzei.

28. Cererea se bazează pe percepții subiective, interpretări personale și pe context instituțional general, fără legătură directă cu cauza dedusă judecării. În lipsa unor fapte obiective și verificabile, nu este întrunit niciun temei de recuzare în sensul art. 50 din Codul administrativ și al jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

29. Pentru considerentele expuse, cererea de recuzare formulate de Victoria Sanduța, se impun a fi respinse ca neîntemeiate.

30. În conformitate cu art. 50, 202 și art. 230 din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Victoria Sanduța, privind la recuzarea judecătorului Completului de judecată, Oxana Parfeni, de la examinarea cauzei de contencios administrativ, intentată la cerere de chemare în judecată depusă de Victoria Sanduța împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la contestarea actului administrativ individual.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat